

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2025. május 9.

NÉMET NYELV

**KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

OKTATÁSI HIVATAL

ÁLTALÁNOS ÚTMUTATÓ

1. A dolgozatok javításakor a Javítási-értékelési útmutatótól eltérni nem lehet.
2. Minden jó megoldás egy pontot ér, a rossz megoldás 0 pont.
3. Fél pont és többletpont nem adható.
4. Minden egyértelmű jelölést el kell fogadni (például aláhúzás helyett karikázást).
5. Ha a vizsgázó javítja a megoldását és a javítás egyértelmű, akkor elfogadható a jó megoldás.
6. A feladatok értékelésére a szürke mező szolgál. Ebben jelölje a helytelen megoldást mindig nullával, a helyeset pedig egyessel!

Példa:

11.	0	←	helytelen
12.	1	←	helyes

7. Az írásbeli vizsgán összesen 117 pont szerezhető. Az egyes vizsgarész-összetevők arányát a vizsgaleírás szabályozza, ennek alapján meghatározott az egyes vizsgarész-összetevőkben a vizsgapontok száma.

Vizsgarész-összetevő	Vizsgapont
Olvasott szöveg értéke	33
Nyelvhelyesség	18
Hallott szöveg értéke	33
Íráskészség	33
Összesen:	117

Az egyes vizsgarész-összetevőkben a kérdések száma nem egyezik meg a vizsgapontok számával, ezért átszámításra van szükség. A vizsgapontok kiszámításához használja a Javítási-értékelési útmutatóban található átszámítási táblázatokat! A füzetek végén található összesítő táblázatba be kell írnia a vizsgázó összes megszerzett pontszámát, valamint az átszámítási táblázat segítségével meghatározott vizsgapontokat is (átszámított vizsgapont). Az *Íráskészség* vizsgarészben nincs szükség átszámításra.

OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE
1.

0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
C	H	F	A	K	B	E	J	D

Kimarad: G

2.

A feladatban itemenként csak egy megoldás értékelhető. Több megoldás megadásakor nem jár pont az itemre, még akkor sem, ha közöttük van a jó megoldás.

Amennyiben a vizsgázó a lehetséges válaszok mindegyikét bejelölte, nulla ponttal kell értékelni a feladatot.

	R	F
0.	X	
9.		X
10.	X	
11.		X
12.		X
13.	X	
14.	X	
15.		X
16.	X	
17.	X	
18.	X	

3.

0.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.
C	D	I	G	B	E	A	H

Kimarad: F

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a feladatpont (legfeljebb 25 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért feladatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Feladatpont	Vizsgapont	Feladatpont	Vizsgapont
25	33	12	16
24	32	11	15
23	30	10	13
22	29	9	12
21	28	8	11
20	26	7	9
19	25	6	8
18	24	5	7
17	22	4	5
16	21	3	4
15	20	2	3
14	18	1	1
13	17	0	0

Források:

A feladatlap bázisszövegei az eredeti forrásszövegek módosításával (rövidítésével, nyelvtani egyszerűsítésével), de az eredeti szöveg integritásának megtartása mellett jöttek létre. Az eredeti szövegek forrása:

1. <https://www.helles-koepfchen.de/ratgeber/lerntipps-fuer-die-schule.html> Utolsó letöltés dátuma: 2023. április 30.

2. <https://www.spiegel.de/deinspiegel/12-jaehrige-finja-ich-fahre-zur-wm-im-muellsammeln-a-23d7aa9e-1fde-4c63-a9c8-9f98bdd71eb> Utolsó letöltés dátuma: 2023. december 11.

A kép forrása: <https://www.spiegel.de/deinspiegel/12-jaehrige-finja-ich-fahre-zur-wm-im-muellsammeln-a-23d7aa9e-1fde-4c63-a9c8-9f98bdd71eb#bild-60e6df09-c672-40fd-abc6-dda3636a0566> Utolsó letöltés dátuma: 2023. december 11.

3. <https://www.spiegel.de/deinspiegel/auf-dem-bobby-car-zum-geschwindigkeitsrekord-kein-kinderspiel-a-9630e86f-d63d-4e73-a221-73ca35a70c7b> Utolsó letöltés dátuma: 2023. november 10.

A kép forrása: <https://www.spiegel.de/deinspiegel/auf-dem-bobby-car-zum-geschwindigkeitsrekord-kein-kinderspiel-a-9630e86f-d63d-4e73-a221-73ca35a70c7b#bild-06526578-3133-4c64-bb4e-843ec71006b7> Utolsó letöltés dátuma: 2023. november 10.

NYELVHELYESSÉG

A helyesírási hibával leírt szavak nem fogadhatók el.

Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. Variációk megadásakor nem jár pont, még akkor sem, ha közöttük van a jó megoldás.

1.

0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
C	M	L	K	A	G	P	O	E

Kimarad: B, D, F, H, I, N

2.

- 0. *Schick*
- 9. gefeiert
- 10. bleiben
- 11. erfunden
- 12. haben / hatten
- 13. freuen
- 14. kann / könnte

3.

0.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.
G	B	A	C	H	F	E	D

Kimarad: I

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a feladatpont (legfeljebb 21 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért feladatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Feladatpont	Vizsgapont
21	18
20	17
19	16
18	15
17	15
16	14
15	13
14	12
13	11
12	10
11	9

Feladatpont	Vizsgapont
10	9
9	8
8	7
7	6
6	5
5	4
4	3
3	3
2	2
1	1
0	0

Források:

A feladatlap bázisszövegei az eredeti forrásszövegek módosításával (rövidítésével, nyelvtani egyszerűsítésével), de az eredeti szöveg integritásának megtartása mellett jöttek létre. Az eredeti szövegek forrása:

1. <https://www.zdf.de/kinder/logo/tipps-gegen-handysucht-100.html> Utolsó letöltés dátuma: 2023. december 29.
 2. <https://www.kleiner-kalender.de/event/schick-einem-freund-eine-karte-tag/103409.html> Utolsó letöltés dátuma: 2024. február 07.
- Kép forrása: <https://de.dreamstime.com/stock-abbildung-smartphone-der-hand-mit-verschlussikone-auf-schirmvektor-verschlossener-handy-image87428477> Utolsó letöltés dátuma: 2024. február 07.
3. Topic September/Oktober 2023 S. 24-25.

HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

1.

A feladatban itemenként csak egy megoldás értékelhető. Több megoldás megadásakor nem jár pont az itemre, még akkor sem, ha köztük van a jó megoldás.

Amennyiben a vizsgázó a lehetséges válaszok mindegyikét bejelölte, nulla ponttal kell értékelni a feladatot.

	R	F
0.	X	
1.	X	
2.		X
3.		X
4.	X	
5.		X
6.	X	
7.	X	

2.

Bergamotten schmecken und duften <u>weniger intensiv als</u> andere Zitrusfrüchte.	 <i>genauso intensiv / stark wie</i> (01)
Bergamotten haben die Form von <u>Äpfeln</u> .	 <i>Birnen</i> (02)
Die Bergamotte ist als charakteristischer <u>Farbstoff</u> bekannt.	 <i>Aromastoff</i> (8)
Man kennt die Frucht seit <u>Ende</u> des 17. Jahrhunderts.	 <i>Mitte</i> (9)
Der Name der Frucht bezeichnete ursprünglich eine <u>Stadt</u> .	 <i>Birne / Birnensorte</i> (10)
Die Blüten des Bergamotte-Baums sind <u>gelb</u> .	 <i>weiß</i> (11)
Die Bergamotte braucht viel <u>Sonne</u> im Frühjahr.	 <i>Regen</i> (12)

Die Bergamotte wird zwischen November und <u>Dezember</u> reif.	März.....(13)
---	--------------------

3.

Megoldásként csak 7 X-et lehet beírni. Amennyiben a vizsgázó ennél többet jelöl be, minden fölösleges X-ért le kell vonni egy pontot. Tehát a következők szerint kell eljárni:

- Számolja meg, hogy összesen hány X-et írt be a vizsgázó! Ha 7-nél többet írt be, akkor a „-1” négyzetbe írja be a különbözetet!
- Ellenőrizze, hogy a megfelelő itemek megoldása helyes-e!
- A végső pontszámot úgy kapja meg, hogy a jó itemek számából levonja a „-1” négyzetben szereplő számot.
- A feladatra adott végső pontszám nem lehet negatív szám. Ebben az esetben 0 pontot kell adni.

Figyelem! Amennyiben a vizsgázó mindegyik négyzetbe X-et tett, akkor a feladat nem kerül javításra, pontszáma 0 pont lesz.

0.	X	an welchem Tag der Black Friday stattfindet.
14.	X	wann der Name Black Friday zuerst verwendet wurde.
15.	X	warum die Leute um diese Zeit gern shoppen gehen.
		welche Produkte die Leute am wenigsten kaufen.
		wie man am günstigsten einkaufen kann.
16.	X	wann die Geschäfte beginnen die Waren billiger zu verkaufen.
17.	X	was die Händler über den Black Friday sagen.
		welche Online-Shops die beliebtesten sind.
18.	X	warum man beim Kauf aufpassen muss.
19.	X	wie man unnötige Black-Friday-Käufe vermeiden kann.
		in welchem Land der Kauf-nix-Tag stattfindet.
20.	X	worauf der Kauf-nix-Tag aufmerksam macht.

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez az összeg lesz a feladatpont (legfeljebb 20 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért feladatpontok (bal oldali oszlop) mennyi vizsgapontot jelentenek (jobb oldali oszlop).

Feladatpont	Vizsgapont
20	33
19	31
18	30
17	28
16	26
15	25
14	23
13	21
12	20
11	18

Feladatpont	Vizsgapont
10	17
9	15
8	13
7	12
6	10
5	8
4	7
3	5
2	3
1	2
0	0

Források:

A feladatlap bázisszövegei az eredeti forrásszövegek módosításával (rövidítésével, nyelvtani egyszerűsítésével), de az eredeti szöveg integritásának megtartása mellett jöttek létre. Az eredeti szövegek forrása:

1. https://wdrmedien-a.akamaihd.net/medp/podcast/weltweit/fsk0/304/3040468/mauszoom_2023-12-11_mehrlokfuehrerwerdengeb braucht_diemaus.mp3 Utolsó letöltés dátuma: 2024. január 31.

2. <https://www.srf.ch/audio/100-sekunden-wissen/bergamotte?id=12520625#played>
Utolsó letöltés dátuma: 2024. január 31.

Kép forrása: <https://pixabay.com/hu/photos/bergamott-z%C3%B6ld-term%C3%A9szet-gy%C3%BCm%C3%B6cs-4347906/> Utolsó letöltés dátuma: 2024. január 31.

3. https://wdrmedien-a.akamaihd.net/medp/podcast/weltweit/fsk0/303/3031454/mauszoom_2023-11-24_kannmanamblackfridaywirklichsparen_diemaus.mp3

Utolsó letöltés dátuma: 2024. január 31.

SZÖVEGEK

*A transzkripció megegyezik az elhangzó autentikus szöveggel,
megtartva az élő beszéd minden jellemzőjét.*

1.

Berufswunsch Lokführer?

Kein Zug kann ohne Lokführerin oder Lokführer fahren. Immer muss jemand vorn im Führerstand sitzen und den Zug über die Gleise steuern. Aber von diesen Leuten gibt es nicht mehr genug. Seit Jahren haben alle Bahnunternehmen Probleme mit dem Personal. Sehr viele Lokführer gehen jetzt in Rente, sie hören also auf zu arbeiten. Gleichzeitig machen weniger Leute eine Ausbildung zum Lokführer oder zur Lokführerin.

Früher war Lokführer vor allem für Jungs ein Traumberuf. Einen Zug fahren, viel unterwegs sein, irgendwie etwas Besonderes sein. Das fanden viele toll. Heute ist das anders. Und das sind die Gründe:

Die Leute auf der Lok tragen viel mehr Verantwortung als früher. Außer ihnen arbeiten kaum noch Kollegen im Zug und wenn mal etwas passiert, dann sind die Lokführer nahezu allein für bis zu 800 Fahrgäste verantwortlich. Das ist auf Dauer anstrengend.

Gleichzeitig ist der Arbeitstag auf der Lok auch irgendwie langweiliger geworden. In vielen Zügen sitzen die Lokführer vor einem Bildschirm und bedienen ein paar Knöpfe. Das ist gar nicht mehr so viel anders als im Büro. Früher wollten viele aber gerade deshalb auf der Lok arbeiten, weil es eben nicht war wie im Büro.

Und wohl der wichtigste Grund, warum weniger Leute als früher Lokführerin oder Lokführer werden wollen: In diesem Beruf arbeitet man immer zu unterschiedlichen Zeiten. Manchmal fängt man morgens um 4.37 Uhr seinen Dienst an, manchmal erst um 10 Uhr am Abend. Wann genau, das erfährt man oft erst ein paar Tage vorher. Und weil wir auch am Wochenende mit dem Zug fahren wollen, muss natürlich auch dann jemand auf der Lok arbeiten. Mit diesen Arbeitszeiten ist es schwierig, Freunde zu treffen, mit der Familie etwas zu unternehmen oder regelmäßig zum Sport zu gehen. Hinzu kommt, dass die Lokführer bei der Arbeit im Führerstand auf der Lok viel allein sind. Das zusammen ist für viele Grund genug, sich einen anderen Job zu suchen.

Klar ist aktuell, es werden mehr Leute gebraucht, die eine Lokführerausbildung machen, damit die, die jetzt schon da sind, öfter frei haben können. Deshalb machen Bahnunternehmen jetzt viel mehr Werbung dafür, wie toll die Ausbildung als Lokführerin oder Lokführer ist. Nämlich, dass man viel durch die Gegend reist, gut verdienen kann und viele tolle Sonnenaufgänge sieht.

2.**Bergamotte**

Zitrusfrüchte, also Zitronen, Orangen oder Mandarinen, kennt wohl jeder. Sie sind für viele wunderbar erfrischend und erinnern uns in der kalten Jahreszeit an den Sommer. Etwas weniger bekannt, aber in Geschmack und Duft genauso stark, ist die Bergamotte.

Ungefähr so groß wie eine Orange ist sie - grün oder gelb, oft leicht birnenförmig. Die Bergamotte ist eine Schwester von Orange und Zitrone. Bekannt ist sie z. B. als charakteristischer Aromastoff in der Teesorte „Earl Grey“. Auch Konfitüre kann man damit machen und Bonbons aromatisieren. Der größte Anteil der Produktion geht jedoch in die Parfümindustrie. Das Öl der Bergamotte verwendet man in Parfüms, in Deodorants, in Seifen und Zahnpasten.

Man hat die Frucht erstmals Mitte des 17. Jahrhunderts beschrieben. *Citrus bergamia* lautet ihr botanischer Name. Vermutlich ist sie eine Kreuzung aus der süßen Limette und der Bitter-Orange. Ihr Name stammt von der italienischen Bezeichnung *Bergamotta* für eine Birnensorte, die man aus der Türkei importierte. Gegen Ende des 17. Jahrhunderts sprang dieser Name wohl wegen des ähnlichen Aussehens auf die Zitrusfrucht über.

Vier Meter hoch wird der Bergamotte-Baum. Seine Blüten sind weiß. Zu sehen und zu riechen sind die Pflanzen vor allem in Italien, in Kalabrien. Dort, an einem etwa 100 km langen Küstenstreifen, ist das Klima für den Anbau ideal. Heiße, lange Sommer, verhältnismäßig viel Regen im Frühjahr und milde Winter. Reif sind die Früchte zwischen November und März. Dann werden sie gelegentlich auch nördlich der Alpen auf dem Früchte- und Gemüsemarkt angeboten. Daran zu riechen ist ... mhm ... einfach unbeschreiblich! Sie sollten es einmal probieren!

3.**Black Friday und Kauf-nix-Tag**

Black Friday. An diesem Tag scheint alles billiger zu sein als sonst. Händler wollen ihre Kundinnen und Kunden mit Super-Preisen dazu bringen, möglichst viele Sachen zu kaufen. Handys, Klamotten, Spielsachen, Computer, einfach alles.

Der so genannte Black Friday ist in jedem Jahr am vierten Freitag im November und heißt übersetzt Schwarzer Freitag. Aber warum heißt der Tag eigentlich so? Ganz genau weiß man nicht, woher der Name kommt. Die Idee zum Black Friday kommt aus den USA. Zum ersten Mal wurde der Begriff Black Friday wohl schon 1966 in einer Zeitung bekannt gemacht.

In den USA feiern die Menschen immer am 4. Donnerstag im November ein großes Fest: Thanksgiving. An diesem Tag treffen sich viele Familien und der Tag danach ist oft arbeitsfrei, sodass die Leute Zeit haben, shoppen zu gehen. So entstand am Tag nach Thanksgiving der Black Friday. Seit einiger Zeit gibt es den auch in vielen anderen Ländern, wie zum Beispiel auch in Deutschland. An dem Tag werben viele Geschäfte und Shops im Internet mit Rabatten, also günstigeren Preisen als sonst. Oft geht das auch schon in der Woche

vor dem Black Friday oder noch früher los. Viele Sachen scheinen billiger zu sein als normalerweise. Leute, die nicht so viel Geld haben, können sich so manche Dinge endlich leisten. Und viele Händler sagen, dass sie an den Tagen um den Black Friday viel Geld verdienen können.

Aber man sollte ein paar Dinge wissen. Am Black Friday ist nicht alles so günstig, wie es scheint. Das sagen auch Fachleute. Manche Läden und Online-Shops machen Dinge nämlich vor diesem Tag unauffällig teurer. Am Black Friday selbst werden die Preise dann wieder niedriger. Wenn man nicht aufpasst, dann kauft man Dinge, die man gar nicht braucht, nur weil sie billiger sind. Außerdem können die Angebote dafür sorgen, dass wir immer mehr Dinge immer billiger haben wollen. Das ist nicht fair für die Leute, die die Dinge herstellen. Und es kann auch schlecht fürs Klima und die Umwelt sein, wenn zu viele Dinge produziert werden. Es ist also nützlich, zu planen, eine Einkaufsliste zu machen und sich dann daran zu halten. Übrigens, man muss beim Black Friday nicht mitmachen. Und wie geht es weiter? Lustigerweise mit dem Kauf-nix-Tag. Der ist einen Tag nach Black Friday. Kritiker von Black Friday rufen dann dazu auf, 24 Stunden lang nichts zu kaufen. Die Menschen sollten lieber darüber nachdenken, wie und was sie kaufen und ob das so Sinn macht. Mit dem Kauf-nix-Tag möchte man auch darauf aufmerksam machen.

ÍRÁSKÉSZSÉG

Az írásfeladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni.

Az eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szövegkörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

A javítás alapelvei

1. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.
2. Fél pontok és jutalompontok nem adhatók.
3. A dolgozatban a hibákat jelölni kell. A Javítási-értékelési útmutatóban megadott javítási jelrendszer használata nem kötelező, de célszerű.
4. Az ismétlődő nyelvhelyességi hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni.
5. Az adott szinten bizonyos nyelvtani struktúrák produktív használata nem várható el a vizsgázótól. Az ilyen típusú hibákat az értékelésnél nem kell figyelembe venni. Ezzel kapcsolatban pontos tájékoztatást nyújt a „Nyelvtani szerkezetek és szókincs” című segédlet, amely az Oktatási Hivatal honlapján az aktuális vizsgaidőszak nyilvánosságra hozott anyagai között található.
6. A helyesírási szabályok legutóbbi módosítása szerint esetenként kétféle alak is elfogadható: pl. kennenlernen (ajánlott írásmód) – kennen lernen (alternatív írásmód). Ld. Duden.
7. **Figyelem!** A „nullázási szabály” a két feladatban **megegyezik!** Amennyiben az első vagy a második feladatban a dolgozat a *Tartalom* értékelési szempont alapján 0 pontos, akkor a többi szempont alapján is 0 pontot kell rá adni. A két feladat értékelése egymástól független. Tehát ha a dolgozatot a fenti szabály miatt lenullázza az egyik feladatban, akkor a másik feladat értékelése nem lesz automatikusan 0 pont!
8. **Figyelem!**
 1. feladat:
Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **meghaladja a 150 szót**, a *Tartalom* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.
A *Tartalom* szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **40 szónál rövidebb**.
 2. feladat:
Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme **meghaladja a 180 szót**, a *Tartalom* pontszámából **1 pontot le kell vonni**.
A *Tartalom* szempont alapján adott pontszám **0 pont**, ha a szöveg **50 szónál rövidebb**.

Első feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról:

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom	4 pont
Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás	4 pont
Szókincs, kifejezésmód	4 pont
Nyelvtan, helyesírás	4 pont
Összesen	16 pont

Amennyiben a dolgozat a *Tartalom* szempont alapján 0 pontos, akkor a többi értékelési szempont pontszáma is 0 pont.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és megfelelően tárgyalta-e azokat,
- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokat.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető a szintnek megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, illetve minden lényeges információra rákérdeznek, és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szemponthoz több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. A kifejtendő alpontok a szempont mellett zárójelben is szerepelhetnek. A szempontok mellett zárójelben, **z. B.-lel közölt, segítségnek szánt ötletek nem számítanak kötelezően kifejtendő alpontnak.** Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kitér, de mondatai nem tartalmaznak minden lényeges információt, illetve nem kérdeznek rá minden lényeges információra, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó anyanyelvi olvasó számára értelmezhetetlen információt ad meg.

Érdeklődő típusú levél (e-mail) esetén előfordul, hogy a vizsgázónak bizonyos információkra kell rákérdeznie. Ebben az esetben a megfelelő kérdés feltevése azt jelenti, hogy a vizsgázó megfelelően fejtette ki az adott szempontot.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a *Tartalom* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezésmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontoknál.

Ugyanígy kell eljárni a segédanyagból átvett szövegrészek esetében is, azaz a megadott szövegből értelem nélkül lemásolt és rossz nyelvi környezetben használt szövegrészeket nem lehet értékelni. Az ilyen típusú hibákat továbbá figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény

értékelésekor is. El kell fogadni azonban az olyan szövegrészeket, amelyeket a vizsgázó a segédanyagból vett át, és jó nyelvi környezetben használ.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség. A dolgozatot akkor is a megadott szempontok alapján kell értékelni, ha a vizsgázó a megadott témáról nem személyes vonatkozásban, hanem általánosan, de a kommunikációs cél(ok)nak megfelelően ír, vagy önmagáról ír, amikor általánosan kellene fogalmaznia.

A szöveg hossz megadásánál a szószám csak a vizsgázó által létrehozott szövegrészre vonatkozik, azaz nem tartalmazza a központilag megadott részek szavainak számát.

Figyelem!

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme meghaladja a **150** szót, a **Tartalom** szempontnál az adható pontszámból 1 pontot le kell vonni.

Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e az irányító szempontok elrendezése és ezáltal a szöveg gondolatmenete,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit (pl. egyszerű kötőszók, névmások).
- a vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme és stílusa megfelel-e a címzethez való viszonynak, a közlési szándéknak és a szövegfajtának,
- a szöveg az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti-e.

E szempontnál a *Tartalom* szemponttól függetlenül kell eljárni, és csak a vizsgázó által tárgyalt szempontok alapján kell megítélni a dolgozat felépítését és gondolatmenetét.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit akkor használja helyesen a vizsgázó, ha törekszik arra, hogy egyszerű kötőszók, névmások, határozószók stb. segítségével valódi szöveget hozzon létre. Amennyiben a vizsgázó minden mondatát azonos módon (pl. az „ich“ személyes névmással) kezdi, nem mondható el az általa létrehozott szövegről, hogy abban a mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a vizsgázó csak azonos szerkezetű egyszerű mondatokat ír, nem kaphatja meg a maximális pontszámot.

A vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme, stílusa megfelelő, ha a szövegfajta (hivatalos vagy baráti levél, e-mail, személyes üzenet) jellemzőinek figyelembevételével a szerző a címzethez való feltételezett viszonyának és a közlési szándékának megfelelően fogalmaz. 0 pont jár akkor, ha a vizsgázó nem veszi figyelembe a fentiek szerinti kommunikáció alapszabályait, pl. formális szövegben **csak** tegező mondatokat ír, vagy fordítva: barátnak címzett szövegben a formális magázás szabályait követi.

Itt kell értékelni az adott szövegfajta (hivatalos vagy baráti levél, e-mail) formai jegyeinek megfelelőségét is. Ha a szövegalkotás és hangnem szempontjai szerint a dolgozat besorolható valamely szintbe, illetve sávba, de a szövegfajtaához a feladat szerint szükséges záró formai jegyek (elköszönés és/vagy aláírás) nem felelnek meg a szintleírásban közlteknek, az összevont szempont szerint a dolgozat egy ponttal kevesebbet ér: 4 pont helyett 3-at, 3 pont helyett 2-t és 2 helyett 1 pontot. Ha a vizsgázó a dolgozatára a szövegszerűség és a gondolatmenet bizonytalanságai ellenére ugyan még 1 pontot kaphatna, de nem elfogadhatóak vagy hiányoznak a záró formai elemek, a megoldás e szerint az összevont szempont szerint csak 0 pontot ér.

Még elfogadható az elköszönés és/vagy az aláírás, ha illeszkedik a közlési helyzethez, az elvárt hangnemet nem sérti, és pontatlanul ugyan, de emlékeztet a szokásos formai jegyekre. A csak nyelvtani vagy helyesírási hibát tartalmazó variációk e szempont értékelésénél helyesnek számítanak.

Nem felel meg a dolgozat az olvasóban keltett benyomás szempontjából, ha a szövegből a szövegfajtának, -típusnak megfelelő elvárt közlési szándék nem derül ki. Amennyiben pl. a vizsgázó egy **információkérő** levélben (e-mailben, üzenetben) csak információkat közöl, de nem érdeklődik, erre a szempontra 0 pontot kell adni.

Emlékeztetőül néhány példa a helyes megszólításhoz illő helyes elköszönésre:

Helyes megszólítás	Helyes elköszönés
Sehr geehrte Damen und Herren,/! Sehr geehrter Herr ... ,/! Sehr geehrte Frau ... ,/!	Mit freundlichen Grüßen Mit freundlichem Gruß Freundliche Grüße
Lieber/Liebe....,/! Liebe Freunde ,/! Hallo ,/! Hallo Peter / Leute / Freunde ,/!	Mit (den) besten Grüßen Mit herzlichen Grüßen Herzliche Grüße / Liebe Grüße / Viele Grüße Herzlich(st) Tschüs / Tschüss / Ciao / Bis bald / Servus
	Elfogadható elköszönés
	Mit vielen Grüßen Vielen Dank Ich danke Ihnen im Voraus Mit Hochachtung Hochachtungsvoll Wir antworten auf alle Briefe

Az aláírás akkor helyes, ha az elköszönés alatti sorban van. Néhány példa a helyes aláírásra:

Péter Szabó / Szabó Péter
Péter / Klasse 10 D

Amennyiben az aláírás egy sorban van az elköszönéssel, akkor elfogadhatónak minősül. Nem elfogadható az aláírás abban az esetben, ha ellentmond a levél tartalmának és/vagy hangnemének.

Az **internetes bejegyzések** (fórum- vagy blogbejegyzések) olyan modern írásbeli interaktív közlésformát képviselnek, melynek a formai jegyeire nem vonatkozik kötelező előírás. A valós gyakorlatnak megfelelően előfordulhatnak megszólítással, aláírással, megszólítás nélkül, aláírás nélkül. Nem kell pontot levonni azért, amennyiben a vizsgázó ebben a műfajban nem tesz aláírást. Ez a szempont egyértelműen megjelenik a javítási-értékelési útmutató értékelési skálájában: „*Szükség szerint* van helyes elköszönés és aláírás”. A szövegalkotás értékelésnél mindig az adott a műfaji követelmények ismeretében kell a szempontokat mérlegelni.

Szókincs, kifejezőmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat a középszintű érettségi vizsga követelményeinek.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a *Szókincs, kifejezés mód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ (pl. a „bringen“ ige helyett a „holen“ igét), ezt a hibát csak a *Szókincs, kifejezés mód* szempontnál lehet értékelni. Ha a vizsgázó egy előjárószt helytelen vonzattal használ (pl. „um+Dativ”), ezt a hibát csak a *Nyelvtan, helyesírás* szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetatlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

E szempont értékelésénél az elköszönés hibáit is figyelembe kell venni.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak. Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. A további részletes útmutatást lásd a *Szókincs, kifejezés mód* szempontnál.

Értékelési skála (1. feladat)

Az értékelési skála gyakorlati alkalmazását „Az értékelési szempontok részletes kifejtése” magyarázza bővebben.

Tartalom

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó mindhárom irányító szempontot megfelelően kidolgozta. A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg.	A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a harmadikat pedig csak részben vagy egyáltalán nem. A vizsgázó a kommunikációs célokat többnyire megfelelően valósította meg.	A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem. vagy: A vizsgázó mindhárom irányító szempontot csak részben tárgyalta. A vizsgázó a kommunikációs célokat részben valósította meg.	A vizsgázó legfeljebb csak egy vagy két irányító szempontot tárgyalt részben. Alapvető kommunikációs célját nem éri el. vagy: A vizsgázó más témáról írt. vagy: A létrehozott szöveg nagyon rövid (40 szó alatt van).

Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
Szövegalkotás: A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. Hangnem: A szöveg hangneme teljesen megfelel a közlési szándéknak, a címzetthez való viszonyoknak, a szövegfajának. Szükség szerint van helyes elköszönés és aláírás. Benyomás: Az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti. (Amennyiben az elköszönés vagy az aláírás nem helyes, illetve egyik vagy mindkettő hiányzik, 3 pont adható.)	Szövegalkotás: A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. Hangnem: A szöveg hangneme nagyjából megfelel a közlési szándéknak, a címzetthez való viszonyoknak, a szövegfajának. Szükség szerint van legalább elfogadható elköszönés és aláírás. Benyomás: Az olvasóban a szerző szándékának nagyjából megfelelő benyomást kelti. (Amennyiben az elköszönés vagy az aláírás nem elfogadható vagy hiányzik, 3 pont helyett 2 pont, 2 pont helyett 1 pont adható.)	Szövegalkotás: A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés is. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. Hangnem: A szöveg hangneme néhol következetlenséget mutat. De szükség szerint van legalább elfogadható elköszönés vagy aláírás. Benyomás: Az olvasóban nem mindig a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti. (Amennyiben az elköszönés vagy az aláírás közül egyik sem elfogadható vagy hiányzik, 0 pont adható.)	Szövegalkotás: A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen. Az írásmű izolált mondatok halmazából áll. Az írásmű annyira rövid, hogy szöveggként nem értékelhető. Hangnem: A szöveg hangneme nem megfelelő. A szükséges elköszönés és aláírás egyike sem elfogadható, vagy mindkettő hiányzik. Benyomás: Az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti.

Szókincs, kifejezés mód

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban csak kis mértékben nehezíti a mondanivaló megértését.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami néha nehezíti a mondanivaló megértését. A szókincs korlátai miatt többször előfordulhat szóismétlés.	A szöveget egyszerű szókincs jellemzi. Sokszor nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen megnehezíti és/vagy akadályozza a mondanivaló megértését. Sok a szóismétlés.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg kevés nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják.	A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg több nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják, és/vagy kevés, a megértést nehezítő hiba jellemzi a dolgot.	A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja. A szöveg sok olyan nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek a megértést nem befolyásolják, valamint több, a megértést jelentősen nehezítő nyelvi hiba fordul elő benne.	A szöveg a nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibák miatt nem érthető.

Második feladat

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról:

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom	5 pont
Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás	4 pont
Szókincs, kifejezőmód	4 pont
Nyelvtan, helyesírás	4 pont
Összesen	17 pont

Amennyiben a dolgozat a Tartalom szempont alapján 0 pontos, akkor a többi értékelési szempont pontszáma is 0 pont.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

A szempont részletes kifejtése lényegében megegyezik az első feladat *Tartalom* szempontjánál leírtakkal.

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és megfelelően tárgyalta-e azokat,
- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokat.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető a szintnek megfelelőnek, ha a vizsgázó kiterjed a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szemponthoz több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. A kifejtendő alpontok a szempont mellett zárójelben is szerepelhetnek. A szempontok mellett zárójelben, **z. B.-lel közölt, segítségnek szánt ötletek nem számítanak kötelezően kifejtendő alpontnak.** Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kiterjed, de mondatai nem tartalmaznak minden lényeges információt, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó anyanyelvi olvasó számára értelmezhetetlen információt ad meg.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érthető, azt a *Tartalom* szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a *Szókincs, kifejezőmód* vagy a *Nyelvtan, helyesírás* szempontoknál. A segédanyagból átvett szövegrészek esetében úgy kell eljárni, mint az első feladatnál.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség. A dolgozatot akkor is a megadott szempontok alapján kell értékelni, ha a vizsgázó a megadott témáról nem személyes vonatkozásban, hanem általánosan, de a kommunikációs cél(ok)nak megfelelően ír, vagy önmagáról ír, amikor általánosan kellene fogalmaznia.

Figyelem!

Amennyiben a létrehozott szöveg terjedelme meghaladja a **180** szót, a **Tartalom** szempontnál

az adható pontszámból 1 pontot le kell vonni.

Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás

A szempont részletes kifejtése lényegében megegyezik az első feladat *Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás* szempontjánál leírtakkal.

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e az irányító szempontok elrendezése és ezáltal a szöveg gondolatmenete,
- megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
- hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit (pl. egyszerű kötőszók, névmások).
- a vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme és stílusa megfelel-e a címzethez való viszonynak, a közlési szándéknak és a szövegfajtának,
- a szöveg az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti-e.

E szempontnál a *Tartalom* szemponttól függetlenül kell eljárni, és csak a vizsgázó által tárgyalt szempontok alapján kell megítélni a dolgozat felépítését és gondolatmenetét.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit akkor használja helyesen a vizsgázó, ha törekszik arra, hogy egyszerű kötőszók, névmások, határozószók stb. segítségével valódi szöveget hozzon létre. Amennyiben a vizsgázó minden mondatát azonos módon (pl. az „ich“ személyes névmással) kezdi, nem mondható el az általa létrehozott szövegről, hogy abban a mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a vizsgázó csak azonos szerkezetű egyszerű mondatokat ír, nem kaphatja meg a maximális pontszámot.

A vizsgázó által létrehozott szöveg hangneme, stílusa megfelelő, ha a szövegfajta (hivatalos vagy baráti levél, e-mail, személyes üzenet) jellemzőinek figyelembevételével a szerző a címzethez való feltételezett viszonyának és a közlési szándékának megfelelően fogalmaz. 0 pont jár akkor, ha a vizsgázó nem veszi figyelembe a fentiek szerinti kommunikáció alapszabályait, pl. formális szövegben **csak** tegező mondatokat ír, vagy fordítva: barátnak címzett szövegben a formális magázás szabályait követi.

Itt kell értékelni az adott szövegfajta (levél, e-mail) formai jegyeinek megfelelőségét is. Ha a szövegalkotás és hangnem szempontjai szerint a dolgozat besorolható valamely szintbe, illetve sávba, de a szövegfajtahoz a feladat szerint szükséges záró formai jegyek (elköszönés és/vagy aláírás) nem felelnek meg a szintleírásban közölteknek, az összevont szempont szerint a dolgozat egy ponttal kevesebbet ér: 4 pont helyett 3-at, 3 pont helyett 2-t és 2 helyett 1 pontot. Ha a vizsgázó a dolgozatára a szövegszerűség és a gondolatmenet bizonytalanságai ellenére ugyan még 1 pontot kaphatna, de nem elfogadhatóak vagy hiányoznak a záró formai elemek, a megoldás e szerint az összevont szempont szerint csak 0 pontot ér.

Még elfogadható az elköszönés és/vagy az aláírás, ha illeszkedik a közlési helyzethez, az elvárt hangnemet nem sérti, és pontatlanul ugyan, de emlékeztet a szokásos formai jegyekre. A csak nyelvtani vagy helyesírási hibát tartalmazó variációk e szempont értékelésénél helyesnek számítanak.

Az **internetes bejegyzések** (fórum- vagy blogbejegyzések) olyan modern írásbeli interaktív közlésformát képviselnek, melynek a formai jegyeire nem vonatkozik kötelező előírás. A valós gyakorlatnak megfelelően előfordulhatnak megszólítással, aláírással, megszólítás nélkül, aláírás nélkül. Nem kell pontot levonni azért, amennyiben a vizsgázó ebben a műfajban nem tesz aláírást. Ez a szempont egyértelműen megjelenik a javítási-értékelési útmutató értékelési skálájában: „Szükség szerint van helyes elköszönés és aláírás”. A szövegalkotás értékelésénél mindig az adott műfaji követelmények ismeretében kell a szempontokat mérlegelni.

Nem felel meg a dolgozat az olvasóban keltett benyomás szempontjából, ha a szövegből a szövegfajtának, -típusnak megfelelő elvárt közlési szándék nem derül ki. Amennyiben pl. a **véleményközlést** váró feladathoz írt szövegből kimarad a személyes állásfoglalás, erre a szempontra 0 pontot kell adni.

Szókincs, kifejezősmód

A részletes útmutatást lásd az első feladatnál.

Nyelvtan, helyesírás

A részletes útmutatást lásd az első feladatnál.

Értékelési skála (2. feladat)

Az értékelési skála gyakorlati alkalmazását „Az értékelési szempontok részletes kifejtése” magyarázza bővebben.

Tartalom

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó négy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően. A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg.	A vizsgázó három irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a negyediket pedig csak részben vagy egyáltalán nem. A vizsgázó a kommunikációs célokat többnyire megfelelően valósította meg.	A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem. vagy: A vizsgázó egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, és van még olyan irányító szempont, amelyet részben tárgyalt. vagy: A vizsgázó legalább három irányító szempontot tárgyalt részben. A kommunikációs célokat részben valósította meg.	A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően és nem tárgyalta a többi szempontot. vagy: A vizsgázó két vagy annál kevesebb irányító szempontot tárgyalt részben. Alapvető kommunikációs célját nem éri el. vagy: A vizsgázó más témáról írt. vagy: A létrehozott szöveg nagyon rövid (50 szó alatt van).

Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
<i>Szövegalkotás:</i> A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus. A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés. A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. <i>Hangnem:</i> A szöveg hangneme teljesen megfelel a közlési szándéknak, a címzetthez való viszonyoknak, a szövegfajának. Szükség szerint van helyes elköszönés és aláírás. <i>Benyomás:</i> Az olvasóban a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti. (Amennyiben az elköszönés vagy az aláírás nem helyes, illetve egyik vagy mindkettő hiányzik, 3 pont adható.)	<i>Szövegalkotás:</i> A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus. A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés. A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz. <i>Hangnem:</i> A szöveg hangneme nagyjából megfelel a közlési szándéknak, a címzetthez való viszonyoknak, a szövegfajának. Szükség szerint van legalább elfogadható elköszönés és aláírás. <i>Benyomás:</i> Az olvasóban a szerző szándékának nagyjából megfelelő benyomást kelti. (Amennyiben az elköszönés vagy az aláírás nem elfogadható vagy hiányzik, 3 pont helyett 2 pont, 2 pont helyett 1 pont adható.)	<i>Szövegalkotás:</i> A mondanivaló nem mindenütt logikus elrendezésű. A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és a befejezés is. A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz. <i>Hangnem:</i> A szöveg hangneme néhol következetlenséget mutat. De szükség szerint van legalább elfogadható elköszönés vagy aláírás. <i>Benyomás:</i> Az olvasóban nem mindig a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti. (Amennyiben az elköszönés vagy az aláírás közül egyik sem elfogadható vagy hiányzik, 0 pont adható.)	<i>Szövegalkotás:</i> A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen. Az írásmű izolált mondatok halmazából áll. Az írásmű annyira rövid, hogy szöveggént nem értékelhető. <i>Hangnem:</i> A szöveg hangneme nem megfelelő. A szükséges elköszönés és aláírás egyike sem elfogadható, vagy mindkettő hiányzik. <i>Benyomás:</i> Az olvasóban nem a szerző szándékának megfelelő benyomást kelti.

Szókincs, kifejezőmód

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban csak kis mértékben nehezíti a mondanivaló megértését.	A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi. Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami néha nehezíti a mondanivaló megértését. A szókincs korlátai miatt többször előfordulhat szóismétlés.	A szöveget egyszerű szókincs jellemzi. Sokszor nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a mondanivaló megértését. Sok a szóismétlés.	A szövegben felhasznált szókincs szegényes. A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.

Nyelvtan, helyesírás

4 pont	3-2 pont	1 pont	0 pont
A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg kevés nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják.	A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat. A szöveg több nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják, és/vagy kevés, a megértést nehezítő hiba jellemzi a dolgot.	A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja. A szöveg sok olyan nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek a megértést nem befolyásolják, valamint több, a megértést jelentősen nehezítő nyelvi hiba fordul elő benne.	A szöveg a nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibák miatt nem érthető.

Ajánlott jelrendszer

Mindkét feladatban:

Az áttekinthetőség érdekében érdemes az egyes szempontokhoz tartozó jeleket egy-egy oszlopban egymás alá írni.

Tartalom

A tartalmi szempontok teljesítését a lap jobb oldalán található sávban kell jelölni a szempont sorszámanak megadásával:

- ④ (bekarikázott szám) = teljesített tartalmi szempont,
- √ 3 (hiányjel + szám) = nem tárgyalt vagy nyelvi okból nem érthető tartalmi szempont,
- 2– (szám + mínuszjel) = érintett, de nem megfelelően kifejtett tartalmi szempont.

Szövegalkotás, hangnem, az olvasóban keltett benyomás

Csak a szükséges formai jegyeket kell a lap jobb oldalán található sávban jelölni a következő betűkkel:

Köszönés = K

Aláírás = A

A teljesítés minőségét a következő módon jelöljük:

- Ⓚ (bekarikázott betű) = az adott formai jegy teljesítése helyes,
- √A (hiányjel + betű) = hiányzik vagy nem elfogadható az adott formai jegy,
- K– (betű + mínuszjel) = az adott formai jegy elfogadható.

Szókincs, kifejezés mód

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban jelöljük a következő betűkkel:

L = lexikai hiba,

ÉL = értelemzavaró lexikai hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetatlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó.

A szövegben a következő jeleket használjuk:

aláhúzás hullámvonallal = lexikai hiba,

~~~~~

aláhúzás hullámvonallal + i = ismétlődő lexikai hiba.

~~~~~ i

Az ismétlődő hibákat nem kell jelölni a javító sávban.

Nyelvtan, helyesírás

A hibákat a lap jobb oldalán található sávban jelöljük a következő betűkkel:

G = nyelvtani (grammatikai) hiba,

ÉG = értelemzavaró nyelvtani hiba,

É = értelemzavaró hiba, amely következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelynél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó,

H = helyesírási hiba.

A szövegben használt jelek:

aláhúzás = nyelvtani vagy helyesírási hiba,

√ (hiányjel) = hiányzik egy szó,

nyíl → szórendi hiba,

aláhúzás + i = ismétlődő hiba.

Az ismétlődő hibákat nem jelöljük a javító sávban.

Források:

A feladatlap bázisszövegei az eredeti forrásszövegek módosításával (rövidítésével, nyelvtani egyszerűsítésével), de az eredeti szöveg integritásának megtartása mellett jöttek létre. Az eredeti szövegek forrása:

1. https://erlebniswald-mainau.de/wp-content/uploads/2022/06/RZ_Mainau_Anzeige_Betreuer_allgemein.pdf

Utolsó letöltés dátuma: 2024. március 10.

2. <https://bildungsserver.berlin-brandenburg.de/lesenacht> Utolsó letöltés dátuma: 2024. március 10.